

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва освітнього компонента <i>Нормативний/вибірковий</i>	Потенціал і планування підприємства Нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ 4 семестр / 2 курс
Науково-педагогічний працівник	ID 424862
Профайл науково-педагогічного працівника	
Контактний тел.	
E-mail:	
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5549
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «**Потенціал і планування підприємства**» є складовою системи підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Економіка та бізнес». Він належить до циклу нормативних.

Підвищення ефективності та структурна перебудова суспільного виробництва в сучасних умовах становлення ринкової економіки України зумовлює нові підходи до планування господарської діяльності підприємств як основної функції управління підприємством.

Значення планування господарської діяльності визначається тим, що в його процесі визначаються напрямки, темпи і пропорції розвитку виробничої системи будь-якого рівня, основні показники її функціонування у визначеному періоді, а також збалансована забезпеченість управлінських рішень визначених завдань необхідними ресурсами.

Вивчення цього освітнього компоненту допоможе здобувачам більш детально і глибше розібратися з принципами господарської діяльності підприємств в сучасних умовах, навчитись сучасним методам техніко-економічного обґрунтування підприємницьких проєктів, створення нормативної бази, розрахунку планових завдань.

Предметом освітнього компоненту «Потенціал і планування підприємства» є процес планування, розвитку і контролю діяльності підприємства.

Освітній компонент «Потенціал і планування підприємства. Модуль 2. Планування і контроль на підприємстві» базується на знаннях наступних освітніх компонентів: «Економічна теорія права», «Економіка підприємства», «Організація виробництва» і тісно пов'язана з вивченням інших освітніх компонентів, таких як «Облік та статистика», «Управління витратами».

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Метою вивчення освітнього компоненту «Потенціал і планування підприємства» є засвоєння понятійного апарату, методології і прикладного інструментарію оцінювання ринкової вартості потенціалу підприємства та його структурних елементів; набуття знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства як збалансованого інтегрованого утворення; формування у здобувачів системи знань з методології розроблення перспективних і поточних планів у діяльності підприємства та контролю їх виконання, а також орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами питань планування і контролю на підприємстві, обґрунтування таких функцій управління, як планування, аналіз, облік, контроль.

Завдання освітнього компоненту – оволодіння новітніми засобами ефективного формування потенціалу підприємства, забезпечення його конкурентоспроможності; знаннями і практичними навичками оціночної діяльності як складової управління розвитком потенціалу підприємства, опанування форм, методів і процесу планування і контролю; вивчення структури і технології розроблення типових планів щодо економічного і соціального розвитку підприємства, складу показників і методики їх розрахунку, оптимізація виробничої програми.

В результаті вивчення освітнього компоненту здобувач вищої освіти повинен знати:

- теоретичні основи, закономірності, принципи і особливості формування та розвитку потенціалу підприємства;
- теоретичні основи та методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства та окремих його складових;
- міжнародні та національні стандарти оцінки вартості майна та майнових прав, випадки проведення оцінки та здійснення оціночних процедур;
- сучасні концепції, передумови та методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу;
- теоретичні основи планування і контролю на підприємстві;

- методику проведення необхідних техніко-економічних розрахунків;
- зміст і задачі планування і контролю та їх роль у підвищенні ефективності виробництва;
- порядок розробки довгострокових і поточних (річних) планів;
- методи організації внутрішньогосподарського розрахунку основних і допоміжних цехів, ділянок, бригад, відділів управління підприємством.

Одержані знання повинні дозволити здобувачу вищої освіти *вміти*:

- аналізувати джерела та резерви формування потенціалу підприємства;
- використовувати сучасні методи оцінки нерухомості, нематеріальних активів, техніко-технологічного, кадрового та сукупного потенціалу підприємства, майна та майнових прав;
- застосовувати оціночні прийоми та процедури які застосовуються в процесі оцінки вартості підприємства;
- формувати стратегію та визначати резерви розвитку підприємства;
- вибирати господарську стратегію на внутрішньогосподарському рівні;
- розраховувати різні планові показники, необхідні для виконання самостійної роботи в планово-економічних службах підприємств;
- використовувати сучасні математичні та комп'ютерні методи розрахунків.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів, ведення бізнесу.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально- економічні процеси в бізнесі.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

PH13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

PH21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

PH22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах в бізнес-середовищі.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	40	80	120

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання;
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА						
10	Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
-	Тема 2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (- год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	-	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (- год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

			ні ресурси: 1,2,3,4,5	контроль		періодичний контроль)
10	Тема 6. Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 7. Методичний інструментарій оцінки потенціалу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 8. Оцінка вартості нерухомого майна	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 9. Оцінка вартості машин і обладнання	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 10. Оцінка нематеріальних активів	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 11. Трудовий потенціал та його оцінка	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси:	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний

			1,2,3,4,5			контроль)
6	Тема 12. Оцінка вартості бізнесу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год) Самостійна робота (- год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 13. Прикладні аспекти оцінки потенціалу підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	усне опитування, письмовий контроль	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК II. ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ						
10	Тема 14. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1 - 10. Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Відповіді на питання, тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 15. Система планів підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Відповіді на питання, розв'язання задач	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 16. Маркетингові дослідження, планування збуту і контролю продукції	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Написання рефератів	-	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 17. Виробництво продукції	Лекція (2 год.)	Література:	Відповіді на	5	впродовж другого

		Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	питання, розв'язання задач, тестові завдання		навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 18. Оперативно-календарне планування і контроль	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Відповіді на питання, тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 19. Матеріально-технічне забезпечення виробництва	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Відповіді на питання, розв'язання задач, тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 20. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Написання рефератів	-	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 21. Персонал і оплата праці	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Написання рефератів	-	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 22. Виробнича інфраструктура	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Відповіді на питання, тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 23. Витрати виробництва	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5	Відповіді на питання,	5	впродовж другого навчального

		Самостійна робота (6 год.)	Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	тестові завдання		семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 24. Фінансове планування і контроль на підприємстві	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Відповіді на питання, розв'язання задач, тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 25. Планування і контроль оновлення продукції	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Написання рефератів, підготовка презентацій	-	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 26. Організаційно-технічний розвиток	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Написання рефератів, підготовка презентацій	-	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 27. Бізнес-планування	Лекція (- год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1, 2, 3, 4,5 Інформаційні ресурси: 1,2,3,4,5	Написання рефератів, підготовка презентацій	-	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	1.1. Потенціал підприємства як економічна категорія 1.2. Класифікація видових проявів потенціалу підприємства, його характерні риси
Тема 2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства	2.1. Структура потенціалу підприємства. 2.2. Графоаналітична модель потенціалу підприємства. 2.3. Алгоритм графоаналітичного методу оцінки потенціалу підприємства

Тема 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель	3.1. Потенціал підприємства як економічна система 3.2. Загальні підходи щодо формування потенціалу підприємства 3.3. Основні фактори та передумови формування та розвитку потенціалу підприємства 3.4. Модель формування потенціалу підприємства.
Тема 4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства	4.1. Структура виробничого потенціалу підприємства. 4.2. Завдання оцінювання виробничого потенціалу підприємства. 4.3. Концептуальні підходи до визначення основних елементів виробничого потенціалу підприємства. 4.4. Вимірювання величини виробничого потенціалу підприємства на базі поелементного підходу.
Тема 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	5.1. Сутність та рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства 5.2. Діагностика конкурентних сил 5.3. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства 5.4. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності потенціалу підприємства
Тема 6. Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства	6.1. Особливості потенціалу підприємства як об'єкта оцінки 6.2. Поняття вартості та її модифікації 6.3. Принципи оцінки потенціалу підприємства.
Тема 7. Методичний інструментарій оцінки потенціалу підприємства	7.1. Загальна характеристика методичного інструментарію оцінки вартості потенціалу підприємства 7.2. Основні методичні підходи до оцінки вартості потенціалу підприємства 7.3. Класифікаційна характеристики інформації, яка приймає участь в оцінці потенціалу підприємства
Тема 8. Оцінка вартості нерухомого майна	8.1. Особливості нерухомого майна як об'єкта оцінки 8.2. Порядок організації грошової оцінки землі по Україні 8.3. Оцінка вартості землі 8.4. Оцінка вартості будівель і споруд
Тема 9. Оцінка вартості машин і обладнання	9.1. Необхідність і особливості оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємства. 9.2. Класифікація об'єктів оцінки. 9.3. Методичні підходи до оцінки машин і обладнання.
Тема 10. Оцінка нематеріальних активів	10.1. Сутність і класифікація нематеріальних активів підприємства. 10.2. Особливості оцінки вартості нематеріальних активів. 10.3. Оцінка ринкової вартості нематеріальних активів.
Тема 11. Трудовий потенціал та його оцінка	11.1. Сутність та аналітична характеристика трудового потенціалу підприємства. 11.2. Особливості вартісної оцінки трудового потенціалу. 11.3. Ефективність використання трудового потенціалу.

Тема 12. Оцінка вартості бізнесу	12.1. Необхідність, особливості та методичні підходи до оцінки вартості бізнесу 12.2. Методи доходного підходу до оцінки вартості бізнесу. 12.3. Технологія застосування порівняльного підходу до оцінки вартості підприємства. 12.4. Майнові методи оцінки вартості бізнесу.
Тема 13. Прикладні аспекти оцінки потенціалу підприємства	13.1. Особливості оцінки потенціалу підприємства для моніторингу поточних можливостей 13.2. Спеціальні випадки застосування оцінки підприємства (бізнесу)
Тема 14. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві	1. Сутність планування. Предмет, зміст та задачі курсу. 2. Сучасні методологічні підходи до планування господарської діяльності та філософські концепції планування. 3. Системний підхід та раціональний вибір у плануванні.
Тема 15. Система планів підприємства	1. Система планів підприємства, їх зміст, особливості, взаємозв'язок. 2. Методи та інструментарій розробки планів, їх інформаційна та нормативна база. 3. Організаційні форми планування.
Тема 17. Виробництво продукції	1. Виробнича програма підприємства, її зміст та основні завдання. 2. Формування плану і контролю виробництва продукції. Методика розрахунку показників плану і контролю виробництва. 3. Календарний розподіл виробничої програми, її оптимізація.
Тема 18. Оперативно-календарне планування і контроль	1. Зміст, мета і завдання оперативно-календарного планування і контролю (ОКПК). 2. Основні календарно-планові розрахунки в ОКПК. 3. Системи ОКПК на підприємстві.
Тема 19. Матеріально-технічне забезпечення виробництва	1. Зміст і основні завдання плану МТЗВ, основні показники та порядок його розробки. 2. Планування і контроль потреби в сировині і матеріальних ресурсах. 3. Запаси, їх види та регулювання. 4. Планування і контроль зовнішніх перевезень.
Тема 22. Виробнича інфраструктура	1. Роль і склад допоміжних виробництв і обслуговуючих господарств. 2. Планування і контроль забезпечення підприємства технологічною оснасткою. 3. Планування і контроль ремонтного обслуговування виробництва. 4. Планування і контроль енергообслуговування. 5. Планування і контроль транспортного обслуговування.
Тема 23. Витрати виробництва	1. Зміст плану витрат виробництва продукції. 2. Суть кошторису витрат на виробництво, його призначення і структура. Методика основних розрахунків кошторису. 3. Планування зниження собівартості продукції і методика його розрахунку за факторами.

ТЕМА 24. Фінансове планування і контроль на підприємстві	1. Зміст і завдання фінансового плану і контролю на підприємстві. 2. Планування і контроль прибутку підприємства. Методи оптимізації грошових потоків. 3. Оцінка фінансового стану підприємства на основі балансу доходів та видатків.
--	--

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 6. Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Методичний інструментарій оцінки потенціалу підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 8. Оцінка вартості нерухомого майна	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 9. Оцінка вартості машин і обладнання	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 10. Оцінка нематеріальних активів	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 11. Трудовий потенціал та його оцінка	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 12. Оцінка вартості бізнесу	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 13. Прикладні аспекти оцінки потенціалу підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

Тема 14. Сутність планування та особливості його здійснення на підприємстві	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 15. Система планів підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 17. Виробництво продукції	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 18. Оперативно-календарне планування і контроль	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 19. Матеріально-технічне забезпечення виробництва	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 22. Виробнича інфраструктура	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 23. Витрати виробництва	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 24. Фінансове планування і контроль на підприємстві	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методичні підходи до визначення сутності потенціалу підприємства. 2. Різновиди структуризації елементів, що формують потенціал
Тема 2. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закономірності формування та розвитку потенціалу підприємства. 2. Структурно-функціональні характеристики потенціалу сучасних підприємств. 3. Взаємозв'язок структурних елементів потенціалу підприємства.
Тема 3. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний моніторинг рівня конкурентоспроможності потенціалу вітчизняних підприємств. 2. Математичні та логістичні методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства. 3. Різноманіття матричних методів оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Експрес–діагностика рівня конкурентоспроможності потенціалу підприємства. 5. Шляхи підвищення конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
Тема 4. Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Якісні та кількісні методи оцінки потенціалу підприємства. 2. Системні та інтегральні методи оцінки потенціалу підприємства. 3. Модифікації вартості, що використовуються в оціночній діяльності.
Тема 5. Методичний інструментарій оцінки потенціалу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльна характеристика методичних підходів до оцінки потенціалу підприємства. 2. Кошторисна основа методів витратного підходу. 3. Вплив зносу на вартість об'єкта. 4. Різновиди та сфера використання мультиплікаторів. 5. Методологія визначення норми відшкодування.
Тема 6. Оцінка вартості нерухомого майна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль, місце і значення земельних ділянок, об'єктів нерухомості у виробничому процесі підприємств (організацій) різних сфер діяльності. 2. Нормативно-правове поле та сучасна практика господарської оцінки земельних ділянок підприємств України. 3. Основні фактори, які визначають вартість земельних ділянок сучасних підприємств. 4. Механізми відведення та оренди земельних ділянок на регіональному рівні.
Тема 7. Оцінка вартості машин і обладнання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні підходи до вирішення проблеми ідентифікації об'єкта оцінки при визначенні вартості машин та обладнання. 2. Формування моделі оцінки техніко-технологічного потенціалу сучасних вітчизняних підприємств. 3. Переваги та недоліки одиничної, групової та системної оцінки вартості машин та обладнання. 4. Методи визначення ефективного строку служби машин та обладнання. 5. Можливі способи запобігання знеціненню машин та обладнання.
Тема 8. Оцінка нематеріальних активів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок понять «інтелектуальна власність», «нематеріальні ресурси» та «нематеріальні активи». 2. Формування та оцінка ефективності функціонування інформаційної системи підприємства. 3. Управління інтелектуальною власністю підприємства. 4. Визначення вартості ноу-хау та інших видів нетрадиційних видів

	нематеріальних активів підприємства.
Тема 9. Трудовий потенціал та його оцінка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток економічної категорії «трудовий потенціал». 2. Вітчизняні методики оцінки трудового потенціалу персоналу підприємства та сфери їх застосування. 3. Вплив системи мотивації на величину трудового потенціалу підприємства. 4. Використання сучасних моделей корисності при оцінці трудового потенціалу співробітників підприємства.
Тема 10. Прикладні аспекти оцінки потенціалу підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Технічна та інвестиційна політика держави. 2. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності. 3. Правовий режим інноваційних проектів. 4. Стратегічні пріоритетні напрямки інноваційної діяльності. 5. Формування стратегії розвитку підприємства. 6. Розвиток підприємства за напрямками відновлення та рішення.
Тема 16. Маркетингові дослідження, планування збуту і контролю продукції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка плану збуту і контролю продукції, зміст та призначення. 2. Планування реклами та комунікаційна політика у здійсненні планів збуту і контролю продукції.
Тема 20. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виробнича потужність підприємства і фактори, які її визначають. 2. Методика обчислення виробничої потужності. 3. Динаміка виробничої потужності та ліквідація диспропорцій виробничих потужностей підрозділів підприємства.
Тема 21. Персонал і оплата праці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Потреба підприємства у трудових ресурсах, основи її планування і контролю. 2. Планування і контроль продуктивності праці та обчислення показників продуктивності. 3. Оплата праці. Показники плану, методика обчислення фондів оплати праці за різних систем та форм оплати праці. 4. Матеріальне стимулювання працівників підприємства.
Тема 25. Планування і контроль оновлення продукції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування планів і контролю оновлення продукції, їх склад і завдання. 2. Планування і контроль витрат на підготовку та освоєння виробництва. 3. Економічна ефективність освоєння нової продукції. 4. Вибір оптимального варіанту технологічного процесу.

Тема 26. Організаційно-технічний розвиток	<ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання і зміст плану організаційного і технічного розвитку підприємства. Система показників плану і методика їх розрахунку. 2. Планування і контроль інвестицій та визначення прибутковості об'єктів інвестування. 3. Джерела фінансування організаційно-технічного розвитку підприємства.
ТЕМА 27. Бізнес-планування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бізнес-план, його призначення і зміст. 2. Організація розробки бізнес-плану. 3. Зміст основних розділів.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання освітнього компоненту	<p>За семестр з освітнього компоненту проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) здобувачом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з освітнього компоненту (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
Практичні заняття	<p>«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних</p>

	<p>виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення освітнього компоненту 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної освітнього компоненту.</p> <p>Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Інноваційний розвиток підприємства: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальностями 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» і 051 «Економіка». Череп О.Г. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 548 с.
2. Оцінка бізнесу та його складових: навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 051 Економіка / Е.І. Цибульська. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 364 с.
3. Планування і контроль на підприємстві: Навч. посіб./ за ред. М.О. Данилюка. Львів. «Магнолія 2006», 2017. 328 с.
4. Планування і контроль на підприємстві: Розрахункова робота: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Економіка бізнес-підприємства» спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: І. В. Макалюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 218 КБайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 40 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39189/1/Makaliuk_rozr.robota_Plan.-i-kontr._2021.pdf
5. Планування і контроль на підприємстві [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 051 "Економіка" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Г. О. Селезньова, Л. В. Запащук. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 105 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/21383/1/2019%20>

%20%D0%A1%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%2C%20%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D1%89%D1%83%D0%BA.pdf

6. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб./ За ред. О.М. Полінкевичч, Л.В. Шостак. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 592 с.

7. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник / М.П. Денисенко, В.А. Панченко, О.І. Шапоренко, В.І. Федорак. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 384 с.

Допоміжна

8. Варламова І. С., Сем'янова І.Ю. Аналіз методів планування собівартості продукції *Вісник Запорізького національного університету*. 2018. № 3(39). С. 62-69.

9. Єгупов Ю. Система планів сучасного підприємства. *Економіст*. 2017. № 5. С. 13–21.

10. Корбутяк А. Г., Сокровольська Н.Я. Особливості планування рівня рентабельності вітчизняних підприємств у сучасних умовах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 16. Ч.1. С. 153-157.

11. Костецька Н. І. Організація системи планування діяльності підприємства / Н. І. Костецька // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. 2018. Т. 23. Вип. 7(72). С. 121-126.

12. Ляшов Д. О. Потенціал та розвиток підприємства. Конспект лекцій з дисципліни «Потенціал та розвиток підприємства» для студентів спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства» всіх форм навчання. Маріуполь: ПДТУ, 2017. 173 с.

13. Оцінка потенціалу підприємства: конспект лекцій / укладачі: Є.В. Мішенін, О.М. Дутченко, Т.О. Семененко. Суми: Сумський державний університет, 2017. 113 с.

14. Проектне фінансування: підручник / Т.В. Майорова, О.О. Ляхова та ін.; за заг. та наук. ред. проф., д.е.н. Т.В.Майорової. 2-ге вид., перероб і доп. Київ: КНЕУ, 2017. 434 с.

15. Стахова М.В., Малик О.В. Конкурентний потенціал як основа формування конкурентоспроможності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 16. С. 468–473.

16. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник. Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.

17. Чухлата Ж. Г. Аналіз планування трудових ресурсів організації в умовах постіндустріальної економіки. *Scientific Journal «ScienceRise»*. 2019. № 4(57). С. 33-35.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. URL: www.rada.gov.ua

3. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

4. ЛігаБизнесИнформ. [Електронний ресурс]. URL: www.liga.net/

5. Нормативні Акти України. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nau.kiev.ua>

6. <http://services.rol.ru> <http://www.fsis.usda.gov>

7. <http://www.turope.eusurv.org>

8. <http://www.fqp.nl>

9. <http://www.amc.gov.ua>
10. <http://www.kotrakty.com>
11. <http://www.mfa.gov.ua>
12. <http://www.nplu.kiev.ua>